

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4110-002-01/2014
R/14/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/14/004 Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny uczenia się w szkołach publicznych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Anna Nowakowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88500 z 21 marca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa nr 3 w Międzyrzeczu, ul. Mickiewicza 5, 66-300 Międzyrzecz, dalej Szkoła.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teresa Kaminiarczyk, dyrektor Szkoły od 1 września 2009 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 liczba dzieci we wszystkich klasach odpowiadała obowiązującym wymogom. Organizując pracę uczniów nie w pełnym zakresie uwzględniono jednak potrzebę równomiernego obciążania zajęciami. Nierównomierność dotyczyła zarówno czasu rozpoczęcia zajęć, jak również liczby lekcji w poszczególnych dniach tygodnia i wystąpiła, w poszczególnych semestrach, w przypadku od 30,8% do 50% klas. Sposób utworzenia rozkładów zajęć nie zapewniał również higieny pracy umysłowej - lekcje wymagające zwiększonej koncentracji w przypadku od 75% do 83,3% klas ulokowano nie tylko na pierwszych czy ostatnich godzinach, ale również bezpośrednio po zajęciach wychowania fizycznego.

Zapewniono uczniom możliwość korzystania z obiadów w stołówce szkolnej oraz z programów żywieniowych („Owoce w szkole”, „Szklanka mleka”), a dzieciom, które z różnych przyczyn musiały przebywać dłużej w Szkole, zorganizowano opiekę w świetlicy. Teren i budynek Szkoły spełniały obowiązujące wymogi – za wyjątkiem nierównej nawierzchni zarówno przejść, jak boisk oraz placu zabaw, a także śliskich schodów. Z obowiązku zapewnienia uczniom możliwości pozostawienia w Szkole części przyborów i podręczników wywiązano się w pełni dopiero w toku kontroli NIK.

Zabezpieczenie w pomoc przedlekarską było niewystarczające. Brak było w apteczkach kompletu niezbędnych środków do udzielania pierwszej pomocy, nie wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego zostali przeszkoleni z jej udzielania, a postępowanie w sytuacji zdarzeń, zakwalifikowanych przez Szkołę jako wypadek ucznia, nie zawsze odpowiadało obowiązującym przepisom.

Przykładem dobrej praktyki jest natomiast zorganizowanie przejścia uczniów przez jezdnię do/ze Szkoły pod nadzorem opiekunów dziecięcych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy uczniów

Opis stanu
faktycznego

W Szkole, według stanu na dzień rozpoczęcia lat szkolnych 2012/2013 i 2013/2014:

- liczba uczniów wynosiła odpowiednio: 567 i 595 (w tym odpowiednio 20,8% i 20,5% stanowili uczniowie spoza obwodu Szkoły),
- łączna liczba klas wyniosła odpowiednio 25 i 26²,
- liczba dzieci w klasach poziomu I-III, w obydwu latach szkolnych, wahała się odpowiednio od 20 do 26 i od 22 do 26, tj. nie przekraczała liczby (nie więcej niż 26 osób) wskazanej w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół³ (dalej *rozporządzenie w sprawie podstawy programowej*), z wyjątkiem jednej klasy III w roku szkolnym 2013/2014, w której zalecaną liczbę uczniów przekroczono o jedną osobę, przy czym wynikało to z konieczności zapewnienia uczniowi przeniesionemu w trakcie roku szkolnego z innej szkoły kontynuacji nauki języka angielskiego,
- liczba uczniów w poszczególnych klasach poziomu IV-VI w każdym roku wahała się od 20 do 26.

(dowód: akta kontroli str. 4-11)

W ww. latach szkolnych funkcjonowały również oddziały zerowe (w każdym roku po trzy oddziały z łączną liczbą dzieci odpowiednio: 70 i 75, w każdym oddziale od 22 do 26 dzieci).

(dowód: akta kontroli, str. 4-5)

Organizacja pracy uczniów w kontrolowanym okresie przedstawiała się następująco:

- obowiązywały cztery rozkłady zajęć dydaktyczno-wychowawczych (po jednym na każdy semestr),
- najkrótsza przerwa międzylekcyjna trwała pięć minut (po siódmej i ósmej lekcji), a najdłuższa 20 (po piątej lekcji),
- łączenie zajęć w bloki dotyczyło wyłącznie języka polskiego oraz wychowania fizycznego.

(dowód: akta kontroli str. 12-34)

Spośród 25 i 26 klas w latach 2012/2013 i 2013/2014:

- zapewnienie równomierności obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia nastąpiło w przypadku 13 i 16 klas w I semestrach oraz w przypadku 17 i 13 klas w II semestrach,
- ulokowanie zajęć wychowania fizycznego wyłącznie na ostatnich godzinach, bądź na pierwszych godzinach lub ciągu dnia, ale z zapewnieniem następującej po nich 20 minutowej przerwy, nastąpiło w przypadku sześciu i ośmiu klas w pierwszych semestrach i w czterech i dziewięciu klas w drugich semestrach.

(dowód: akta kontroli str. 12-35, 37-44)

Spośród 12 klas pionu IV-VI brak lokacji zajęć, na których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja na pierwszej i po piątej lekcji, bądź bezpośrednio po zajęciach wychowania fizycznego, wystąpił w przypadku dwóch klas w I semestrze 2012/2013 i w przypadku trzech klas w pozostałych semestrach.

(dowód: akta kontroli str. 12-35, 37-44, 53)

W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 z zajęć wychowania fizycznego zwolnionych było łącznie czterech uczniów (osoby te nie ćwiczyły, ale były obecne na zajęciach).

(dowód: akta kontroli str. 68-77)

² Po pięć klas I, II klasa – cztery i pięć, III, IV, V i VI klasa – po cztery w każdym roku.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 977.

Podział uczniów na grupy następował w pionie klas IV-VI i dotyczył on zajęć wychowania fizycznego i zajęć komputerowych (wszystkie klasy), a także zajęć z języków obcych dla klasy integracyjnej oraz klas⁴ liczących więcej niż 24 uczniów, co było zgodne z § 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 7 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁵.

(dowód: akta kontroli str. 6-11)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Obowiązujące w latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych nie w pełnym zakresie uwzględniały potrzebę równomiernego obciążania zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia⁶, do czego zobowiązywał przepis § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁷ (dalej *rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny*).

Nierównomierność dotyczyła zarówno czasu rozpoczęcia zajęć⁸, jak również liczby lekcji w poszczególnych dniach tygodnia⁹. Powyższe wystąpiło w przypadku: 12 i 8 klas w pierwszych semestrach (odpowiednio: 48% oraz 30,8% ogółu klas) oraz 8 i 13 klas w drugich semestrach (30,8% oraz 50%).

(dowód: akta kontroli str. 12-33, 37-44)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *Nierównomierność rozłożenia zajęć wynika ze zbyt małej liczby sal lekcyjnych w Szkole. Dla klas I-VI Szkoła dysponuje 17 salami lekcyjnymi i salą gimnastyczną. Klas natomiast, w ww. latach, było odpowiednio 25 i 26. Trudno zatem było ułożyć plan zajęć, w którym obciążenie w poszczególnych dniach tygodnia byłoby równomierne, mimo że dokładałam wszelkich starań by taki plan utworzyć.*

(dowód: akta kontroli str. 78-81)

NIK zwraca uwagę, że na liczbę uczniów w Szkole wpływ miało m.in. przyjęcie do Szkoły dzieci spoza obwodu (stanowili oni w latach 2012/2013 i 2013/2014 odpowiednio 20,9% i 20,5% ogółu).

(dowód: akta kontroli str. 4-5)

2. Nie wszystkim uczniom zapewniono higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Szkołę, wymagane przepisem § 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Stwierdzono bowiem zarówno lokowanie zajęć niezgodnie z zasadami pracy umysłowej, jak również w sposób utrudniający zachowanie higieny osobistej uczniów. I tak:

- spośród 12 klas pionu IV-VI, ulokowanie na pierwszej lub po piątej godzinie lekcyjnej zajęć, na których dominowała praca statyczna i długotrwała koncentracja¹⁰, jak również lokowanie tych zajęć bezpośrednio po lekcjach wychowania fizycznego wystąpiło w 10 klasach w I semestrze 2012/2013 (83,3%) oraz w dziewięciu klasach w pozostałych trzech semestrach¹¹ (75%),

⁴ Jedna klasa IV w roku 2012/2013 i jedna klasa V w roku 2013/2014.

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 204.

⁶ Ustalenie dokonane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Międzyrzeczu w kontroli realizowanej na zlecenie NIK.

⁷ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

⁸ Rozpoczęcie zajęć w poszczególnych dniach tygodnia z różnicą czasową wynoszącą dwie godziny i więcej wystąpiło w latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 w ośmiu klasach w I semestrze i sześciu klasach w II semestrze, a w roku 2013/2014 w ośmiu klasach w I semestrze i jedenastu klasach w II semestrze.

⁹ Różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynoszącą dwie godziny i więcej wystąpiła w roku 2012/2013 w siedmiu klasach w I semestrze oraz w trzech klasach w II semestrze, a w roku 2013/2014 w dziewięciu klasach w I semestrze oraz w ośmiu klasach w II semestrze.

¹⁰ Ustalenie dokonane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Międzyrzeczu w kontroli realizowanej na zlecenie NIK: na pierwszej i po piątej lekcji wystąpiło: w roku szkolnym 2012/2013 w dziewięciu klasach w I semestrze i sześciu w II semestrze, a w roku 2013/2014 w ośmiu klasach w I semestrze i sześciu w II semestrze.

¹¹ Bezpośrednio po zajęciach wychowania fizycznego wystąpiło w siedmiu klasach w I semestrze oraz w ośmiu klasach w II semestrze roku 2012/2013 i w pięciu klasach w I semestrze oraz w ośmiu klasach w II semestrze roku 2013/2014.

- spośród 25 i 26 klas ogółem w Szkole w badanych latach, lokowanie zajęć wychowania fizycznego na pierwszych godzinach lekcyjnych lub w ciągu dnia, bez zapewnienia po tych zajęciach dłuższej przerwy wystąpiło w 19 i 18 klasach w I semestrach oraz 21 i 17 klasach w II semestrach (65,4-84%).

(dowód: akta kontroli str. 12-33, 35, 37-44, 67)

Dyrektor Szkoły, odnośnie:

- utworzenia części planów zajęć niezgodnie z zasadami organizacji pracy umysłowej uczniów wyjaśniła: *Przyczyną lokowania zajęć w taki sposób jest również zbyt mała liczba sal lekcyjnych.*
- lokowania zajęć wychowania fizycznego: (...) tygodniowo w Szkole muszą zorganizować około 70 godzin zajęć, czyli na 1 dzień tygodnia przypada średnio 14 godzin. (...) Trudno zatem tak ułożyć plan zajęć, aby wszystkie klasy miały w-f na ostatniej lekcji lub co najmniej, żeby po w-f była 20 minutowa przerwa.

(dowód: akta kontroli str. 78-81)

W zakresie organizacji pracy uczniów (tworzenie planów lekcji), w badaniu ankietowym¹² przeprowadzonym przez NIK 36,8% osób wskazało na konieczność zmian dotyczących głównie równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz sposobu lokowania niektórych zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 275-278)

Ocena częściowa

Pracę ponad połowy uczniów Szkoły w latach 2012/2013 i 2013/2014 zorganizowano w sposób nieodpowiadający wymogom równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia i/lub zapewnienia higienicznych warunków uczestnictwa w tych zajęciach.

2. Warunki pobytu uczniów w Szkole

Opis stanu faktycznego

Warunki pobytu w Szkole mające na celu zapewnienie uczniom bezpieczeństwa oraz zakres zadań nauczycieli związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez Szkołę określały:

- *Procedury bezpiecznej szkoły* – m.in. sposób postępowania pracowników Szkoły w sytuacjach podejrzenia, że uczeń jest w posiadaniu lub jest pod wpływem środków odurzających, zagrożenia uczniów demoralizacją, a także sposób postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego oraz wobec sprawcy czynu karalnego;
- *Regulamin dyżurów nauczycieli* – obowiązki nauczyciela dyżurującego;
- *Regulamin spędzania przerw przez uczniów* – m.in. prawa i obowiązki uczniów oraz zachowania zakazane w czasie przerw.

(dowód: akta kontroli str. 82-105)

W Szkole, stosownie do wymogów art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹³, zorganizowano świetlicę¹⁴ (jej godziny funkcjonowania, od 7.00 do 16.00, były w ocenie 91,7% ankietowanych przez NIK rodziców wystarczające).

W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 wpłynęło odpowiednio 144 i 115 wniosków o przyjęcie dzieci do świetlicy szkolnej¹⁵. Wszystkie wnioski rozpatrzono pozytywnie.

(dowód: akta kontroli str. 106-112, 275-278)

Stwierdzono, że¹⁶:

- liczba uczniów przypadająca na jednego wychowawcę odpowiadała wymogom określonym w § 7 ust. 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej

¹² Przeprowadzonym wśród rodziców 209 uczniów z 14 klas.

¹³ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

¹⁴ Świetlica o powierzchni 64m² z oknami, wyposażona w zabawki, gry i pomoce dydaktyczne.

¹⁵ W tym odpowiednio 78 i 53 uczęszczających na pierwszą zmianę, a 52 i 58 na drugą oraz 14 i 4 uczniów dojeżdżających.

¹⁶ Na podstawie wyników oględzin pomieszczeń świetlicy oraz prowadzonej w świetlicy dokumentacji.

z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół¹⁷ (nie więcej niż 25 uczniów na jednego wychowawcę);

- zapewniono dzieciom dostęp do napojów oraz różnorodne zajęcia – zarówno w pomieszczeniu (łamiągłwki, zajęcia usprawniające narządy mowy, zajęcia relaksacyjne z chustami animacyjnymi), jak i na powietrzu (według dziennika zajęć, prowadzonego stosownie do wymogów § 8a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji¹⁸).

(dowód: akta kontroli str. 106-108)

Odnosnie żywienia uczniów na terenie Szkoły, w obydwu latach szkolnych (2012/2013 i 2013/2014):

- funkcjonowały programy „Owoce w szkole” (dla uczniów klas I-III) oraz „Szkłanka mleka” (klasy I-VI), z których korzystali uczniowie za zgodą rodziców (odpowiednio „Owoce w szkole”: 289 i 317 uczniów, „Szkłanka mleka”: 357 i 383);
- odpowiednio 180 i 232 dzieci korzystało z obiadów oferowanych przez szkolną stołówkę.

W Szkole nie było automatów z żywnością/napojami, funkcjonował natomiast sklepik szkolny, oferujący m.in. kanapki, owoce oraz żywność typu chipsy, batony, słodzone, gazowane napoje.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Międzyrzeczu, która przeprowadziła na zlecenie NIK kontrolę, nie stwierdziła nieprawidłowości w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego stołówki.

(dowód: akta kontroli str. 45-53, 114-117)

Teren i budynek Szkoły spełniał wymogi określone w § 5, § 7, § 8, § 9 i § 16 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, tj. m.in.:

- plan ewakuacji umieszczono w widocznym miejscu, wyraźnie i trwale oznaczono drogi ewakuacyjne;
- teren szkoły ogrodzono i zapewniono jego oświetlenie, szlaki komunikacyjne wychodzące poza teren szkoły zabezpieczono przed bezpośrednim wyjściem na jezdnię;
- w pomieszczeniach sanitarnych zapewniono ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej¹⁹;
- schody wyposażono w balustrady zabezpieczone przed zsuwaniem się,

za wyjątkiem stopni schodów, które były śliskie, nawierzchni dróg, przejść, boisk oraz placu zabaw przy Szkole, które były nierówne oraz niezapewnienia wentylacji w sali zabaw klas I-III²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 37-44, 118-126, 279)

W odniesieniu do obiektów sportowych (sala sportowa i boiska) na terenie Szkoły stwierdzono brak tablic informacyjnych określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

(dowód: akta kontroli str.118)

Przejście uczniów przez jezdnię do Szkoły odbywało się pod nadzorem opiekunów.

(dowód: akta kontroli str. 118-127)

Badanie dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii wykazało²¹, że 91,9% uczniów korzystało z mebli dostosowanych do ww. zasad, a w pozostałych przypadkach

¹⁷ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

¹⁸ Dz. U. Nr 23, poz. 225 ze zm.

¹⁹ Poniesione wydatki na zakup środków higieny osobistej w latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 (do dnia 13 maja 2014 r.) wyniosły odpowiednio: 3.980,36 zł i 3.108,97 zł.

²⁰ Również w ocenie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzyrzeczu.

²¹ Badaniem przeprowadzonym na zlecenie NIK przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Międzyrzeczu objęto 12 oddziałów klasowych, 248 uczniów.

z mebli o jeden rozmiar większych niż zaleca norma i w niewielkich odstępstwach od wymaganej wysokości. W zakresie posiadania przez Szkołę certyfikatów zgodności mebli dydaktycznych i wyposażenia sportowego z polską normą nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 37-44, 54-66)

Dyrektor Szkoły wywiązała się z obowiązku określonego w § 3 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, dotyczącego przeprowadzenia co najmniej raz w roku kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

Kontrolami tymi, według protokołów (z 31.08.2012 r. i 26.08.2013 r.), objęto m.in. stan techniczny budynku, teren otaczający budynek, pomieszczenia szkolne pod kątem wyposażenia stanowisk zgodnie z zasadami ergonomii oraz spełnienia norm oświetleniowych, stan instalacji, zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz stan realizacji zaleceń z poprzedniej kontroli.

Sformułowane zalecenia dotyczyły: wymiany nawierzchni placu szkolnego przed wejściem głównym do budynku (zalecenie sformułowane w obydwu kontrolach), wycięcia zeschłego drzewa, doposażenia apteczek pierwszej pomocy, oddzielenia barierkami budynku gospodarczego (kontrola w 2012 r.) oraz zamocowania trwale lampy w szatni przy sali gimnastycznej, uzupełnienia brakujących list przypodłogowych oraz ubytków tynku oraz sprawdzenia i uzupełnienia przepalonych rur jarzeniowych (kontrola w 2013 r.).

Wszystkie zalecenia zostały wykonane z wyjątkiem wymiany nawierzchni, wskutek niezapewnienia przez organ prowadzący – pomimo wniosków Szkoły – środków finansowych. Dopiero w piśmie z 20.02.2014 r. organ prowadzący poinformował o wprowadzeniu środków na ww. zadanie do uchwały budżetowej na 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 128-139)

W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014²² wydatki na remonty w Szkole wyniosły łącznie 150,5 tys. zł, z czego największą kosztowo pozycję (40,8 tys. zł) stanowił remont świetlicy.

(dowód: akta kontroli str. 140-141)

Apteczki umieszczono we wszystkich miejscach wymaganych przepisem § 20 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny²³, ale żadna z nich w dniu oględzin nie zawierała kompletu niezbędnych środków do udzielania pierwszej pomocy, a instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy zamieszczono tylko w jednym miejscu. Dodatkowo w jednej apteczce stwierdzono środki medyczne, których okres ważności upłynął.

(dowód: akta kontroli str. 118-126)

Gabinet pielęgniarski funkcjonował w Szkole we wszystkie dni tygodnia (w poniedziałki i środy w godz. 8.00-12.00, wtorek i czwartek w godz. 12.00-15.15, w piątek w godzinach 8.00-15.00, natomiast czas pracy Szkoły wynosi 11 godzin – od godz. 6.30 do godz. 17.30). Pielęgniarka szkolna oświadczyła, że poza godzinami jej pracy udostępnia dyrekcji Szkoły gabinet wraz z wyposażeniem.

(dowód: akta kontroli str. 118-126, 143-149)

Oдноśnie szkoleń w zakresie udzielania pierwszej pomocy stwierdzono, że spośród 51 nauczycieli (w tym 13 nauczycieli prowadzących zajęcia wychowania fizycznego)²⁴:

- siedmiu²⁵ legitymowało się ukończeniem ww. szkolenia, w tym czterech nauczycieli wychowania fizycznego²⁶,
- pozostałych 44 nauczycieli odbyło szkolenie z bezpieczeństwa i higieny pracy wymagane rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r.

²² Do 14 maja 2014 r.

²³ M.in. pokój nauczycielski, pokój nauczycieli wychowania fizycznego, kuchnia.

²⁴ Stan na 14 kwietnia 2014 r.

²⁵ Z czego dwie osoby zostały przeszkolone w 2003 r. i dwie w 2010 r., i po jednej osobie w 2006 r., 2011 r. i 2013 r.

²⁶ W ww. grupie nauczycieli wychowania fizycznego, który ukończył Akademię Wychowania Fizycznego, a zakres studiów obejmował również zagadnienia dotyczące pomocy przedmedycznej.

w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy²⁷, obejmujące swym zakresem, wg zaświadczenia z tego szkolenia, m.in. 1,5 godzinny blok zagadnień z postępowania w razie wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy, wypadku uczniowskiego i w sytuacjach zagrożeń (ww. blok obejmował też zagadnienia dotyczące zasad udzielania pomocy przedlekarskiej w razie wypadków).

(dowód: akta kontroli str. 155-177)

W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014²⁸ na terenie Szkoły doszło do 17 zdarzeń, zakwalifikowanych w dokumentacji Szkoły jako wypadki uczniów (odpowiednio: 11 i 6).

Rejestry wypadków za obydwa lata szkolne odpowiadały wzorowi określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, ale żaden z 17 wpisów nie był kompletny.

Każdorazowo, zespół powypadkowy w składzie wymaganym § 43 ust. 4 i 5 ww. rozporządzenia, sporządzał protokół powypadkowy, jednakże były one niezgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia, a tylko w dwóch protokołach zawarto wszystkie wymagane informacje. Ponadto, w dziewięciu przypadkach brak było potwierdzenia zaznajomienia się rodziców (opiekunów) poszkodowanego z treścią protokołu powypadkowego oraz doręczenia im tego protokołu.

W zakresie wywiązywania się przez Szkołę z obowiązkowych zawiadomień o wypadkach, o których mowa w § 41 ust. 1, stwierdzono, że każdorazowo zawiadomiono społecznego inspektora pracy, w żadnym przypadku natomiast nie dokonano zawiadomienia organu prowadzącego, Rady Rodziców oraz pracownika BHP, a w czterech przypadkach nie zawiadomiono również rodziców poszkodowanych.

(dowód: akta kontroli str. 178-219, 265)

Z 17 analizowanych protokołów powypadkowych wynika, iż w 13 przypadkach pomocy poszkodowanemu udzielił pracownik Szkoły, natomiast w czterech – nie udzielono pierwszej pomocy, ani nie sprowadzono fachowej pomocy medycznej.

(dowód: akta kontroli str. 178-179, 182-204, 207-219)

W Szkole znajduje się dokumentacja z analizy wypadków uczniów w roku szkolnym 2012/2013, która zawiera statystyczne dane (wypadki w podziale na miejsce uszkodzenia ciała, rodzaj wypadku, rodzaj zajęć, podczas których się wydarzyły) oraz opracowanie metod zapobiegania wypadkom w Szkole.

Określono miejsca szczególnie niebezpieczne w Szkole (m.in. pomieszczenia niemonitorowane) oraz działania profilaktyczne (m.in. zwolnienie ucznia z zajęć osobiście przez rodziców, zwracanie uwagi na rodzaj obuwia uczniów, wietrzenie sal wyłącznie pod nadzorem nauczyciela, ograniczenie możliwości przebywania dzieci na zewnątrz po obfitych opadach). Zagadnienia te były jednym z punktów obrad Rady Pedagogicznej w sierpniu 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 220-226)

Warunki pobytu w Szkole uczniów klas I-III przedstawiały się następująco:

- sale lekcyjne odpowiadały wymogom określonym w załączniku nr 2 (część dotycząca zalecanych warunków i sposobu realizacji) do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół²⁹, tj. m.in. składały się z dwóch części: edukacyjnej (wyposażonej w tablicę, stoliki itp.) i rekreacyjnej. Sale wyposażone były w pomoce dydaktyczne, sprzęt audiowizualny, gry i zabawki dydaktyczne, kąci tematyczne oraz biblioteczkę. W salach znajdowały się również wieszaki na okrycia wierzchnie;
- dzieci z klas pionu I-III ze stołówki korzystają w innych godzinach niż starsi uczniowie;
- brak było wydzielonych sanitariatów oraz świetlicy dla uczniów klas I-III;

²⁷ Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.

²⁸ Stan na 3 kwietnia 2014 r.

²⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 977.

- do dyspozycji uczniów była sala zabaw, wyposażona w certyfikowane sprzęty, jednakże nie zapewniono w niej wentylacji³⁰.

(dowód: akta kontroli str. 45-52, 114-117)

W Szkole nie ma wyodrębnionej szatni. Okrycia wierzchnie wiszą w klasach, w przypadku klas IV-VI dzieci przenoszą je pomiędzy pracowniami, w których aktualnie mają zajęcia. Dzieci nie zmieniają obuwia.

Na uciążliwość braku szatni w Szkole wskazała zarówno Rada Rodziców, jak również 66,6% ankietowanych.

Dyrektor Szkoły, odnośnie braku szatni wyjaśniła, że: *Szkoła nie posiada pomieszczenia, w którym można by zorganizować szatnię. Dostrzegam niedogodności wynikające z tego faktu, dlatego w kwietniu 2014 r. zakupiliśmy 56 sztuk szafek, w których można zostawić nie tylko przybory szkolne i podręczniki, ale również okrycia wierzchnie. Planuję sukcesywnie dokupywać do Szkoły ten typ szafek. Dodatkowo chciałabym wyjaśnić, iż od nowego roku szkolnego zajęcia zorganizuję w ten sposób, aby dzieci również z pionu IV-VI nie musiały się przemieszczać pomiędzy klasami.*

(dowód: akta kontroli str. 78-81, 118, 275-278, 282, 284)

Możliwość pozostawienia w Szkole części podręczników i przyborów szkolnych, według stanu na 2 kwietnia 2014 r., zapewniono:

- wszystkim 330³¹ uczniom klas I-III,
- części uczniów klas IV-VI. Na na 265³² uczniów pionu klas IV-VI dostępnych było 30 pojedynczych szafek³³ (w tym 10 w pracowni klasy VI i 20 w dwóch pracowniach klas V), natomiast wszystkim zapewniono możliwość pozostawienia przyborów plastycznych (w pracowni plastycznej znajdowały się regały przypisane dla poszczególnych klas).

(dowód: akta kontroli str. 5, 78-81, 142)

W toku kontroli NIK zapewniono możliwość pozostawienia w Szkole części podręczników i przyborów wszystkim uczniom.

(dowód: akta kontroli str. 5, 150-153)

Spośród 209 ankietowanych rodziców, 71 wskazało na konieczność zmian w zakresie warunków pobytu dzieci w Szkole, z czego najwięcej dotyczyło zorganizowania szatni (46,5%). Ankietowani wskazywali również na konieczność wzmożenia nadzoru nad uczniami w trakcie przerw (18,3%).

Dyrektor Szkoły, odnośnie nadzoru nad uczniami w trakcie przerw wyjaśniła, że: *Zawsze zwracałam uwagę na nadzór nad uczniami w trakcie przerw. Kwestia ta była przedmiotem wielu moich rozmów z nauczycielami, zdarzały się przypadki obniżenia premii z uwagi na nierzetelne realizowanie obowiązków na dyżurze. Deklaruję, że jeszcze bardziej wzmocnię swój nadzór nad sposobem dyżurowania nauczycieli w trakcie przerw.*

(dowód: akta kontroli str. 78-81, 275-278)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Stopnie schodów w Szkole były śliskie, a nawierzchnie dróg i przejść wokół Szkoły oraz boisk trawiastych i placu zabaw przy Szkole były nierówne, co było niezgodne z odpowiednio § 16 ust. 1 oraz § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Dodatkowo, wbrew wymogowi wynikającemu z § 31 ust. 6 ww. rozporządzenia, w sali sportowej i na boiskach brak było tablic informacyjnych określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego, a sala zabaw dla dzieci klas I-III

³⁰ Na podstawie ustaleń dokonanych przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Międzyrzeczu w toku kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK.

³¹ Liczba uczniów na 1 września 2013 r.

³² Liczba uczniów na dzień 1 września 2013 r.

³³ Stan na 2 kwietnia 2014 r.

nie była wyposażona w wentylację³⁴, co stanowiło naruszenie § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Budynek Szkoły ma 50 lat i schody są zużyte. Zastanawialiśmy się wielokrotnie nad przyklejeniem pasków antypoślizgowych, ale mam wątpliwości czy to będzie bezpieczne. Całkowita wymiana nawierzchni wiąże się ze znacznymi nakładami finansowymi. Przy ograniczonych środkach finansowych remonty dokonywane są sukcesywnie. Odnośnie nawierzchni wielokrotnie zwracałam się do organu prowadzącego o przyznanie środków na jej remont. 20.01.2014 r. uzyskałam informację, że środki na remont nawierzchni betonowej zostały przyznane. Odnośnie placu zabaw wystąpiliśmy do wykonawcy o dokonanie naprawy. Brak tablic wynikał z przeoczenia, zostały one jednak już uzupełnione.*

Ponowne oględziny wykazały uzupełnienie wymaganych tablic.

(dowód: akta kontroli str. 78-81, 37-44, 118-126, 150, 260-262)

Odnośnie braku wentylacji, Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *Niezwłocznie podejmiemy działania celem zapewnienia wentylacji. Dopiero w toku kontroli NIK dowiedziałam się, że pomieszczenie to nie jest dostatecznie wentylowane.*

(dowód: akta kontroli str. 78-81)

2. Żadna z apteczek Szkoły nie była wyposażona w komplet niezbędnych środków do udzielenia pierwszej pomocy, co stanowiło naruszenie § 20 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Przykładowo plastry znajdowały się tylko w jednej apteczce, żadnej nie wyposażono w agrałki, rękawiczki czy maseczkę do sztucznego oddychania, a instrukcja udzielania tej pomocy znajdowała się jedynie przy apteczce umieszczonej w pokoju nauczycielskim. Dodatkowo w apteczce umieszczonej w sekretariacie znajdowała się woda utleniona, której termin ważności upłynął w styczniu 2013 r. oraz tabletki na ból gardła, których termin ważności upłynął w październiku 2010 r.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Wprawdzie nie powierzyłam obowiązków uzupełniania wyposażenia apteczki w formie pisemnej żadnemu pracownikowi Szkoły, ale na podstawie mojego ustnego polecenia zobowiązana do dokonywania tych czynności była Pani Danuta Targoni, Sekretarz Szkoły. Niezwłocznie dokonam aktualizacji jej zakresu czynności.*

Sekretarz Szkoły, odnośnie braku kompletu wyposażenia apteczek wyjaśniła: *Potwierdzam, że dbałość o wyposażenie apteczek należało do moich obowiązków ustnie zleconych mi przez dyrektora Szkoły. Powyższe nieprawidłowości wystąpiły na skutek mojego przeoczenia.*

Pisemny zakres czynności Sekretarza Szkoły o zadania dotyczące wyposażenie apteczek uzupełniono z dniem 14 maja 2014 r.

Ponowne oględziny apteczek wykazały, że uzupełniono ich wyposażenie w komplet środków do udzielania pierwszej pomocy oraz instrukcję udzielania tej pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 78-81, 118-126, 150, 263-264)

3. Spośród 13 nauczycieli prowadzących zajęcia z wychowania fizycznego, dziewięciu nie odbyło szkoleń w zakresie udzielania pierwszej pomocy, co stanowiło naruszenie § 21 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

Odnośnie braku wymaganych szkoleń Dyrektor Szkoły, odpowiedzialna na podstawie § 2 ww. rozporządzenia za zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole, wyjaśniła że: *Byłam przekonana, że przeszkolenie BHP, obejmujące swym zakresem również blik z pierwszej pomocy jest wystarczające. Deklaruję, że do czasu rozpoczęcia nowego roku szkolnego przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy zostaną wszyscy nauczyciele szkoły.*

(dowód: akta kontroli str. 78-81, 155-177)

³⁴ Według Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzyrzeczu.

4. Dokumentacja powypadkowa (rejestr wypadków oraz protokoły powypadkowe) nie odpowiadała wymogom określonym w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

W rejestrach wypadków żaden spośród 17 wpisów nie zawierał kompletu informacji wymaganych w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia. Braki dotyczyły określenia: miejsca wypadku (12 przypadków), rodzaju uszkodzenia ciała (7), okoliczności wypadku (6), udzielonej pomocy (4), rodzaju wypadku (1), w żadnym przypadku nie określono środków zapobiegawczych oraz wydanych zarządzeń oraz żaden wpis nie był opatrzony podpisem Dyrektora Szkoły.

W obydwu rejestrach brak było chronologii wpisów³⁵ oraz w każdym roku wystąpiła jednorazowa rozbieżność pomiędzy datą wypadku ujętą w rejestrze a wynikającą z protokołu powypadkowego³⁶.

(dowód: akta kontroli str. 178-181, 205-206)

Żaden z 17 protokołów powypadkowych nie odpowiadał wzorowi określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, a w 15 nie odnotowano wszystkich wymaganych informacji. Braki dotyczyły określenia rodzaju urazu i jego opisu (9 przypadków) oraz wskazania środków zapobiegawczych (14).

Brak określenia i zastosowania środków zapobiegawczych mógł być przyczyną sytuacji, w której w przeciągu sześciu dni (23 i 28 stycznia 2014 r.) dwoje uczniów z tej samej klasy uległo wypadkowi w tym samym miejscu i w podobnych okolicznościach (w trakcie przerwy, wskutek poślizgnięcia się na śniegu, na boisku nastąpił upadek i złamanie ręki).

(dowód: akta kontroli str. 178-179, 182-204, 207-219)

Ponadto w dziewięciu przypadkach brak było potwierdzenia zaznajomienia się rodziców (opiekunów) poszkodowanego z treścią protokołu powypadkowego oraz doręczenia im tego protokołu, co było niezgodne z § 45 ust. 1 pkt 2 i § 46 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

(dowód: akta kontroli str. 178-179, 182-204, 207-219)

Dyrektor Szkoły, odnośnie braku określenia (i zastosowania) części wymaganych informacji w dokumentacji powypadkowej oraz przypadków niezaznajomienia rodziców z treścią protokołu oraz niedoręczenia im tego protokołu, wyjaśniła, że: *Braki w dokumentacji powypadkowej oraz przypadki niezaznajomienia rodziców poszkodowanego z tą dokumentacją oraz niedoręczenia im protokołów wynika z przeoczenia.*

(dowód: akta kontroli str. 78-81, 182-204, 207-219)

5. Szkoła nie zawiadomiła o żadnym wypadku organu prowadzącego, Rady Rodziców oraz pracownika BHP, a w 4 przypadkach nie zawiadomiono również rodziców poszkodowanych, co stanowiło naruszenie § 41 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

W przypadkach, w których nie powiadomiono rodziców, nie udzielono również w Szkole poszkodowanym pomocy (ani nie sprowadzono fachowej pomocy medycznej). Zgodnie natomiast z § 40 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pomocy.

Powyższe dotyczy następujących wypadków:

- z dnia 19 listopada 2012 r. – w wyniku którego doszło, wg protokołu, do skręcenia ręki;
- z dnia 13 maja 2013 r. – odnotowany rodzaj urazu w protokole: „prawdopodobnie naciągnięcie ścięgna okolic stopy”;
- z dnia 23 stycznia 2014 r. – odnotowany rodzaj urazu w protokole: „uraz nadgarstka lewej ręki”. Według oświadczenia wychowawcy poszkodowanego w wyniku ww. wypadku poszkodowany złamał rękę;

³⁵ W rejestrze za 2012/2013: lp. 6 – wypadek 5.02.2013, lp. 9 – 30.01.2013, lp. 10 – 9.01.2013, za 2013/2014: lp. 5 – wypadek 28.01.2014, lp. 6 – 23.01.2014.

³⁶ 2012/2013: data wypadku wg rejestru: 19.11.2012, wg protokołu: 14.11.2012; 2013/2013: data wypadku wg rejestru: 11.10.2013, wg protokołu: 18.10.2013.

- z dnia 28 stycznia 2014 r. – w wyniku, którego doszło do złamania nadgarstka.

(dowód: akta kontroli str. 178-179, 182-204, 207-219, 227, 265)

Donata Groll, wicedyrektor Szkoły, ustnie upoważniona przez Dyrektora Szkoły do dokonywania ww. powiadomień wyjaśniła, że: *Brak tych powiadomień nastąpił wskutek mojego przeoczenia. Deklaruję, że od tej pory każdorazowo dokonam wszystkich powiadomień i fakt ten udokumentuję.*

(dowód: akta kontroli str. 266)

Pracownicy Szkoły, w obecności których doszło do ww. wypadków wyjaśnili, iż w ich ocenie nie było potrzeby udzielenia poszkodowanym pierwszej pomocy – nie stwierdzili zewnętrznych zmian w miejscu urazu lub też dzieci nie zgłaszały dolegliwości.

(dowód: akta kontroli str. 267-270)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *Nie znam przyczyn nie dopełnienia obowiązków przez pracowników Szkoły, którzy byli świadkami wypadku.*

(dowód: akta kontroli str. 78-81)

W badaniu ankietowym przeprowadzonym przez NIK - 12 osób wskazało, iż ich dziecko uległo w latach szkolnych 2012/2013-2013/2014 wypadkowi w Szkole, z czego cztery podały, że dziecku w Szkole nie udzielona została pierwsza pomoc (ani nie sprowadzono fachowej pomocy medycznej), jak również nie zawiadomiono ich o tym wypadku.

Na zorganizowanie w Szkole opieki medycznej (pomocy przedlekarskiej) w sposób niewystarczający wskazało również 36,4% ankietowanych rodziców.

(dowód: akta kontroli str. 275-278)

6. Wbrew obowiązkowi, określone w § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, nie zapewniano 157 uczniom klas IV-V (stan na 2 kwietnia 2014 r.) możliwości pozostawienia w pomieszczeniach Szkoły części podręczników i przyborów szkolnych.

Dopiero w toku kontroli NIK doposażono Szkołę w 302 szafki w pracowniach klas IV-VI oraz 56 szafki na korytarzach (również z możliwością pozostawienia okrycia wierzchniego), zapewniając tym samym możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych wszystkim uczniom Szkoły.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Opóźnienie w realizacji tego obowiązku wynikało z niewystarczających środków finansowych Szkoły. Nie zwracałam się wprawdzie wcześniej do organu prowadzącego o środki finansowe na ten cel, bowiem bardziej priorytetową sprawą było dla mnie np. wymiana nawierzchni przed szkołą i o środki na to zadanie wnioskowałam do organu prowadzącego. W 2014 r. szafki zakupione zostały z budżetu szkoły, a w latach poprzednich szkoła zakupiła część mebli oraz wyposażenie multimedialne.*

(dowód: akta kontroli str. 5, 78-81, 142, 150-154)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zdaniem NIK zasadnym byłoby podjęcie działań w zapewnienia możliwości pozostawienia odzieży wierzchniej i zmiany obuwia wszystkim uczniom Szkoły. Dotychczasowe rozwiązania utrudniają bowiem zapewnienie higienicznych warunków uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Szkołę. Pozostawianie w niezmienionym obuwiu przez kilka godzin może sprzyjać powstawaniu różnych chorób, na przykład grzybicy stóp (szczególnie w okresie jesienno-zimowym). Poza tym, problemem staje się wówczas utrzymanie w czystości podłóg w całym budynku szkolnym. Mokre podłogi z powodu wody/śniegu wniesionego na butach pogarszają stan bezpieczeństwa w Szkole. Na uciążliwość braku szatni w Szkole wskazała kontrolerowi NIK zarówno Rada Rodziców, jak również 66,6% ankietowanych.

Ocena cząstkowa

Teren Szkoły wprawdzie spełnia większość wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa i higieny, ale nadal nie jest w pełni bezpieczny - nawierzchnia zarówno przejść, jak i boisk oraz placu zabaw jest nierówna, a schody śliskie.

Zapewniono uczniom możliwość korzystania z obiadów w stołówce szkolnej oraz z programów żywieniowych, a dzieciom, które z różnych przyczyn musiały przebywać dłużej w Szkole, zorganizowano opiekę w świetlicy.

Braki w wyposażeniu apteczek, nie przeszkolenie wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia wychowania fizycznego z udzielania pierwszej pomocy (przy jednoczesnym ograniczeniu czasowym pracy gabinetu pielęgniarstwa), jak również stwierdzone przypadki nieudzielenia pomocy oraz niezawiadomienia o wypadku rodziców poszkodowanych świadczą o niedostatecznym zabezpieczeniu uczniów w pomoc przedlekarską.

Przykładem dobrej praktyki jest natomiast zorganizowanie przejścia uczniów przez jezdnię do/ze Szkoły pod nadzorem opiekunów dziecięcych.

IV. Uwagi i wnioski

W toku kontroli rodzice dwóch uczennic jednej z klas IV złożyli ustne oświadczenia, z których wynika, iż w klasie tej ze strony jednej z uczennic dochodzi do przemocy fizycznej i słownej. Szkoła, pomimo informowania o ww. fakcie przez rodziców, nie podejmowała żadnych działań. Sytuacja ta, spowodowała, wg składających oświadczenie, próbę samobójczą podjętą w czasie Świąt Wielkanocy w br. przez jedną z uczennic oraz konieczność terapii psychologicznej w przypadku drugiej uczennicy.

(dowód: akta kontroli str. 227-228, 231-234)

Kontroler w dniu 6 maja 2014 r., na podstawie art. 51 ustawy o NIK, poinformował Dyrektora Szkoły oraz Kuratorium Oświaty (organ nadzoru pedagogicznego) o treści złożonych kontrolerowi oświadczeń o przemocy w jednej z klas IV, celem podjęcia stosownych działań.

(dowód: akta kontroli str. 271, 273)

W dniu 12 maja 2014 r. Dyrektor Szkoły poinformowała kontrolera m.in., że:

- 8 maja odbyło się posiedzenie zespołu wychowawczego tej klasy, podczas którego omówiono relacje panujące w klasie i ustalono, że jeszcze w tym miesiącu odbędą się zajęcia warsztatowe dla uczniów i rodziców, przeprowadzone przez psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Międzyrzeczu,
- 12 maja uczennica, która według oświadczeń stosowała przemoc słowną i fizyczną, została przeniesiona do innej klasy, co w ocenie Dyrektora Szkoły winno zakończyć konflikt.

(dowód: akta kontroli str. 272)

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁷, wnosi o:

1. Organizację pracy uczniów w sposób zapewniający równomierne obciążenie zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz higieniczne warunki uczestnictwa w tych zajęciach.
2. Sfinalizowanie działań w celu dostosowania terenu Szkoły do obowiązujących wymogów.
3. Zapewnienie przeszkolenia z udzielania pierwszej pomocy, co najmniej nauczycieli prowadzących zajęcia wychowania fizycznego.
4. Prawidłową realizację obowiązków w sytuacjach wypadków, w tym dotyczących zarówno zapewnienia opieki poszkodowanym, jak i prowadzenia dokumentacji powypadkowej.

³⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 30 maja 2014 r.

Kontroler
Anna Nowakowska
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Wicedyrektor
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis